

Analízis IV., 8. előadás

Sikolya Eszter

2011. április 7.

7.1. Tétel (Folytonos lokális inverz létezése). Legyen $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ differenciálható a b pont egy környezetében, itt $g'(y) \neq 0$. Ekkor g -nek létezik a $g(b) = a$ egy $K_\delta(a)$ környezetében értelmezett folytonos (jobb)inverze, φ , melyre $g(\varphi(x)) = x$ minden $x \in K_\delta(a)$.

7.2. Definíció (20.31). Az $f : \mathbb{R}^p \rightarrow \mathbb{R}^q$ függvénye folytonosan differenciálható az $a \in \text{int } \mathcal{D}(f)$ pontban, ha f differenciálható az a pont egy környezetében, és koordinátafüggvényeinek parciális deriváltjai folytonosak a -ban.

7.3. Tétel (Lokális injektivitás, 20.32). Legyen $f : \mathbb{R}^p \rightarrow \mathbb{R}^q$ ($p \leq q$) folytonosan differenciálható az $a \in \text{int } \mathcal{D}(f)$ pontban, és tegyük fel, hogy az $f'(a) : \mathbb{R}^p \rightarrow \mathbb{R}^q$ lineáris leképezés injektív (vagyis, az $f'(a)$ $q \times p$ mátrix rangja p). Ekkor f is injektív az a pont egy környezetében.

7.4. Tétel (Lokális szürjektivitás, 20.35). Legyen $f : \mathbb{R}^p \rightarrow \mathbb{R}^q$ ($p \geq q$) folytonosan differenciálható az $a \in \text{int } \mathcal{D}(f)$ pontban, és tegyük fel, hogy az $f'(a) : \mathbb{R}^p \rightarrow \mathbb{R}^q$ lineáris leképezés szürjektív (vagyis, az $f'(a)$ $q \times p$ mátrix rangja q). Ekkor az $\mathcal{R}(f)$ értékkészlet tartalmazza az $f(a)$ pont egy környezetét.

7.5. Következmény (Nyílt leképezés tétele, 20.37). Legyen $f : \mathbb{R}^p \rightarrow \mathbb{R}^q$ ($p \geq q$) folytonosan differenciálható a $\mathcal{D}(f)$ halmazon, és tegyük fel, hogy minden $x \in \mathcal{D}(f)$ esetén az $f'(x) : \mathbb{R}^p \rightarrow \mathbb{R}^q$ lineáris leképezés szürjektív (vagyis, az $f'(x)$ $q \times p$ mátrix rangja q). Ekkor a $\mathcal{R}(f)$ értékkészlet nyílt halmaz.

7.6. Tétel (Inverzfüggvény-tétel, 20.38). Legyen $f : \mathbb{R}^p \rightarrow \mathbb{R}^p$ folytonosan differenciálható az $a \in \text{int } \mathcal{D}(f)$ pontban, és tegyük fel, hogy az $f'(a) : \mathbb{R}^p \rightarrow \mathbb{R}^p$ lineáris leképezés injektív (vagyis, $\det f'(a) \neq 0$). Ekkor létezik olyan $\delta > 0$ és $\eta > 0$, hogy

1. $\forall x \in B(f(a), \delta)$ esetén $\exists! \varphi(x) \in B(a, \eta) : f(\varphi(x)) = x$;
2. a $\varphi : B(f(a), \delta) \rightarrow B(a, \eta)$ függvény differenciálható $B(f(a), \delta)$ -n;
3. $f'(x)$ injektív (vagyis, $\det f'(x) \neq 0$) minden $x \in B(a, \eta)$ esetén és

$$\varphi'(f(x)) = [f'(x)]^{-1}, \quad x \in B(a, \eta).$$

7.7. Tétel (Többváltozós implicitfüggvény-tétel, 20.40). Legyen $f : \mathbb{R}^{p+q} \rightarrow \mathbb{R}^q$ folytonosan differenciálható a $c = (a, b) \in \text{int } \mathcal{D}(f)$ pont egy környezetében, ahol $a \in \mathbb{R}^p$, $b \in \mathbb{R}^q$, és $f(c) = f(a, b) = 0_{\mathbb{R}^q}$. Tegyük fel, hogy az $f_a : \mathbb{R}^q \rightarrow \mathbb{R}^q$, $f_a(y) = f(a, y)$ függvényre $(f_a)'(b)$ injektív (vagyis, $\det f_a'(b) \neq 0$.) Ekkor létezik olyan $\delta > 0$ és $\eta > 0$, hogy

1. $\forall x \in B(a, \delta)$ esetén $\exists! \varphi(x) \in B(b, \eta) : f(x, \varphi(x)) = 0_{\mathbb{R}^q}$;
2. a $\varphi : B(a, \delta) \rightarrow B(b, \eta)$ függvény folytonosan differenciálható $B(a, \delta)$ -n;
3. az $f^b : \mathbb{R}^p \rightarrow \mathbb{R}^q$, $f^b(x) = f(x, b)$ jelöléssel

$$\varphi'(x) = - [f_a'(x)]^{-1} \cdot (f^b)'(\varphi(x)), \quad x \in B(a, \delta).$$